

PUNKAN OSAYLEISKAAVA-ALUEEN LUONTOKARTOITUS

2018

Ari Lehtinen

Tässä luontokartoituksessa keskityttiin kahden EU:n luontodirektiivin liitteessä IV mainitun lajin esiintymiseen kaava-alueella. Toinen lajeista oli LIITO-ORAVA (*Pteromys volans*) ja toinen VIITASAMMAKKO (*Rana arvalis*). Molempien lajien osalta luonnonsuojelulain mukaan niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen on kiellettyä.

LIITO-ORAVA (*Pteromys volans*)

Liito-oravan mahdollisen esiintymisen kartoitus aloitettiin 31.1. kiertämällä koko kaava-alueen metsäiset osat ja selvitettiin ne metsäkuviot, jotka edes teoriassa voisivat täyttää liito-oravan elinpiirin vaatimukset. Tällaisia alueita löytyi neljä kaava-alueelta. Alueet merkitty vihreällä liitekarttaan.

1. Honkalanmäen alue
2. Uramonmäen alue
3. Risumäen alue
4. Mannilan alue

Muut metsäpeittoiset alueet kaava-alueella olivat joko ikärakenteeltaan, pinta-alaltaan tai puulajisuhteiltaan sellaisia, että ne eivät voisi soveltua liito-oravan reviiriksi. Liito-oravanaaraan reviiri on laajuudeltaan vähintään 4 hehtaaria, se on kuusivaltainen, 60-100 vuotiasta puustoa kasvava alue, jossa sekapuuna runsaasti lehtipuita joista metsähaapa on tärkein niin ravinto kuin pesäpuunakin. Myös koivun ja lepän esiintyminen alueella tärkeää koska liito-orava käyttää niiden urpuja talviaikaan ravintonaan.

Liito-oravan esiintymisen selvitystä kaava-alueella jatkettiin 12.-13.4. sekä 16.-17.4. Ajankohta oli ihanteellinen koska lumet olivat metsästä juuri sulaneet ja mahdolliset jätökset helposti maastosta löydettävissä.

Selvitysmetodina oli liito-oravan ulostepapanoiden etsiminen sopivien ruokailu- tai pesimäpuiden alta. Edellä mainitut 4 osa-alueita kierrettiin jalkaisin läpi ja tarkastettiin kaikkien kuviolta löytyneiden haapojen sekä muiden sopivien suojaisten ruokailupuiden juurelta löytyykö ulostepapanoita. Tämä tapa on liito-oravaselvityksissä osoittautunut tehokkaimmaksi tavaksi selvittää liito-oravan esiintyminen jollain metsäalueella.

TULOKSET

Ainoa alue josta löytyi selvä merkki liito-oravan esiintymisestä, oli alue 3, Risumäen alue. Sieltä löytyi tilan Peltosaari 1:588 alueelta runsaasti papanoita ojan varren kuuden ison metsähaavan juurelta. Lisäksi noin 100 metriä näistä metsähaavoista lounaaseen oli pellon kulmauksessa tilan Anttila 1:8 puolella haavikko, josta löytyi vähäisempiä määriä papanoita. Tästä pellonreunahaavikosta löytyi haavoista myös käpytikan koloja, joita liito-orava mielellään käyttää pesä- tai päiväpiilopaikkanaan. Kyseiset papanoiden löytöpaikat merkitty karttaliitteeseen punaisella ja selvityksessä liitteenä kiinteistörekisteriote tiloista, joiden alueella liito-oravareviiri sijaitsee.

Muilta kolmelta selvityksessä kierretyltä ja tutkitulta alueelta ei merkkejä liito-oravan esiintymisestä löytynyt.

VIITASAMMAKKO (Rana arvalis)

Viitasammakolle mahdollisia esiintymisalueita Punkan osayleiskaava-alueella oli vain kaksi. Kaava-alueen lounaisosassa sijaitseva Punkanjoki, joka on peltoalueen läpi aikanaan kaivettu kuivatusuoma. Toinen alue on kaava-alueen länsirajalla sijaitsevat vanhat ns. rutakuopat, joista aikanaan on kaivettu pelloille turvepitoista maanparannusainetta.

Selvitysmetodina käytettiin viitasammakkokoiraiden kutuäänten kuuntelua. Viitasammakon kutuääni on lyhyttä pulputusta eroten tavallisen sammakon (Rana temporaria) kurnuttavasta soidinäänestä selvästi. Tämän metodin käytön edellytyksenä on, että tietää sammakoiden kudun olevan juuri inventointiaikana meneillään. Viitasammakko kutee keskimäärin hieman myöhemmin kuin tavallinen sammakko ja kutuaika kestää 2-3 viikkoa. Punkan viitasammakkoinventoinnit tehtiin 3.5. ja 11.5. jolloin kylmän huhtikuun johdosta viitasammakon kutu oli meneillään muiltakin alueilta saatujen kutuhavaintojen perusteella. Inventointipäivät olivat lämpimiä ja sääoloiltaan sopivat.

Kyseisinä inventointipäivinä myös Hiidenjoella suoritettiin Rastilan-Rastikankaan osayleiskaavan perusselvityksiin liittyviä viitasammakkoinventointeja ja siellä kutevia viitasammakoita todettiin molempina päivinä.

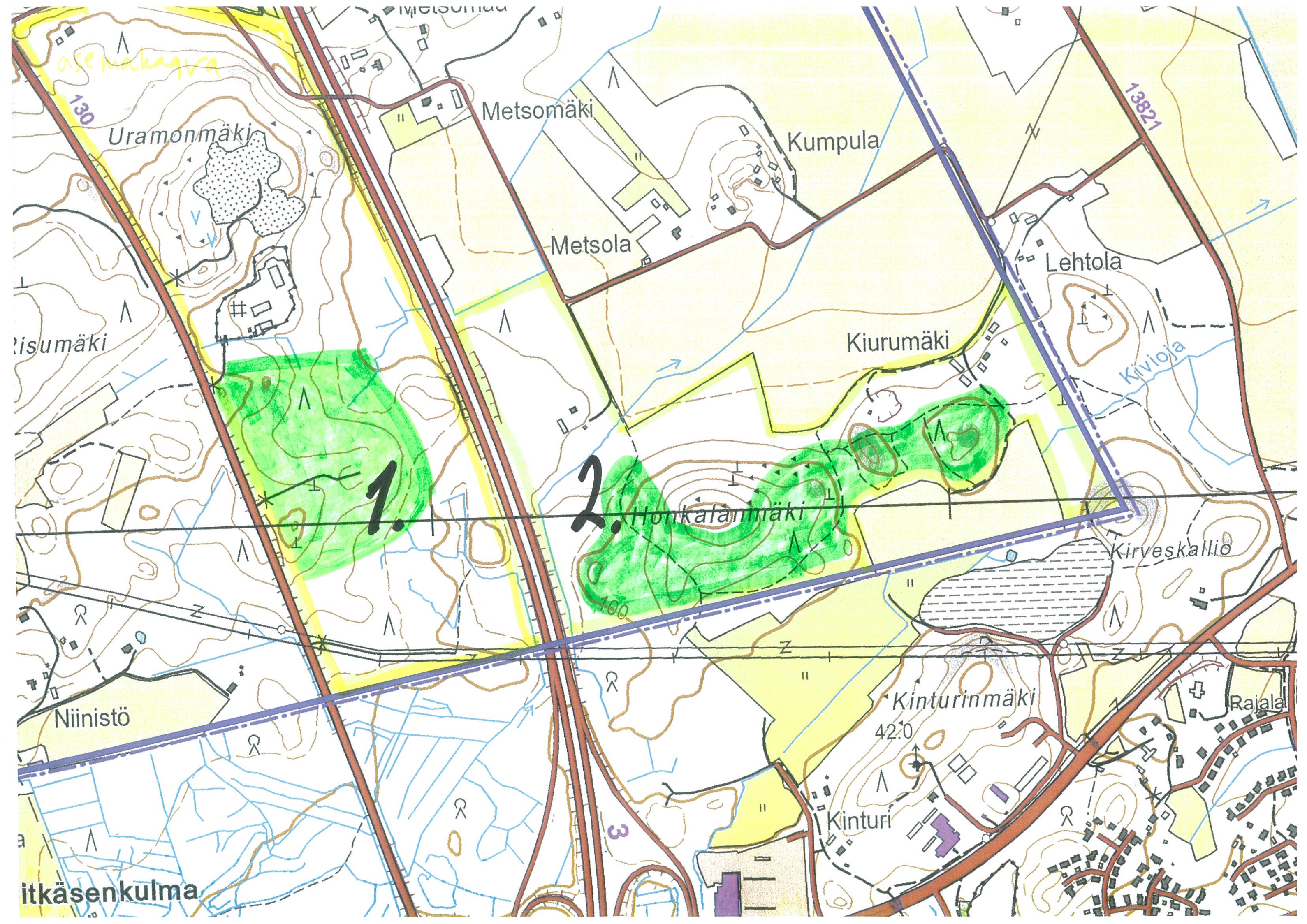
TULOKSET

Punkan osayleiskaava-alueella ei havaittu viitasammakon esiintymis- tai lisääntymisalueita inventoinnin yhteydessä. Mainittakoon, että Punkanjokea oli kaava-alueella juuri keväällä ruopattu aika pitkältä osuudelta.

LIITTEET

Karttaliitteet joihin merkitty inventointialueet sekä liito-oravahavaintojen paikat.

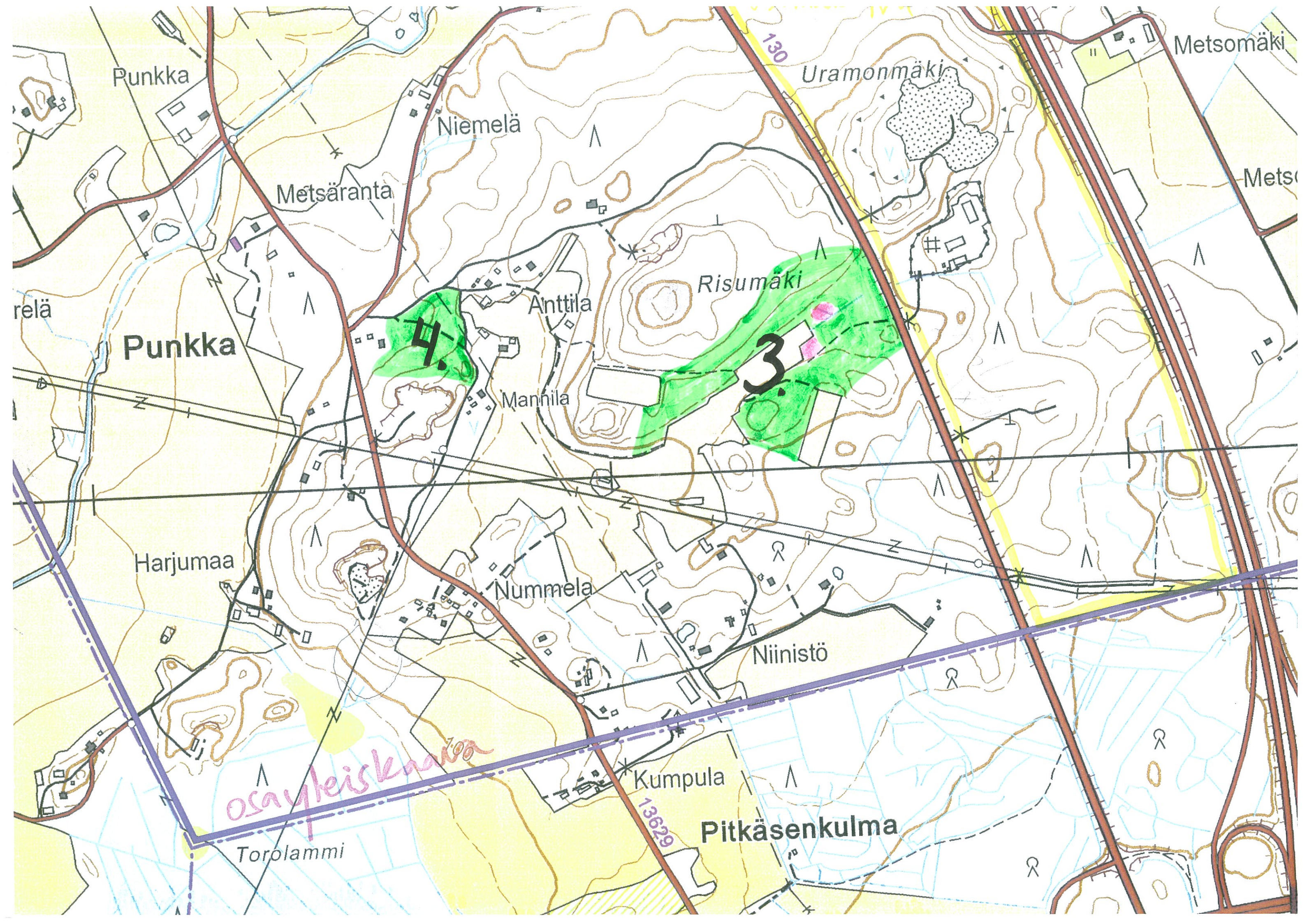
Kiinteistörekisteriote liito-oravareviirin alueelta.

1.

2.

Honkalanmäki

Punkka

Niemelä

Uramonmäki

Metsomäki

Metsäranta

Metsä

relä

Punkka

Risumäki

4

Anttila

3

Mannila

Harjumaa

Nummela

Niinistö

osayleiskaava

Kumpula

Pitkäsenkulma

Torolammi

13629

130